

İlköğretim Birinci Kademe Eğitimde Motivasyon Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlköğretim Birinci Kademe Eğitimde Motivasyon Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23318>

Özet

İlköğretim Birinci Kademedeki Eğitimde Motivasyon Ölçeği, ilköğretim birinci kademedeki (ilkokul düzeyinde) öğrenim gören öğrencilerin eğitimel **motivasyon** düzeylerini belirlemek amacıyla Türkçeye uyarlanmıştır (adapte edilmiştir) bir ölçektir. Toplam 12 maddeden oluşan bu araç, öğrencilerin öğrenmeye yönelik tutum ve isteklerini nicel olarak değerlendirmeyi hedefler. Ölçek, özellikle eğitim psikolojisi ve gelişim alanlarında yapılan araştırmalar için değerli bir araç sunmaktadır.

Ölçek, orijinal yabancı kaynağın Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygunluğunu sağlamak amacıyla Ahmet Kara tarafından 2008 yılında uyarlanmıştır. Elde edilen psikometrik veriler, aracın hem yüksek düzeyde güvenilir hem de geçerli olduğunu kanıtlamaktadır. Ölçek, öğrencilerin motivasyon düzeylerini üçlü **Likert tipi** bir derecelendirme sistemi kullanarak puanlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim, **motivasyon**, ilköğretim, uyarlama, psikometrik özellikler, **Likert tipi** ölçek, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Ahmet Kara

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ilköğretim birinci kademedeki öğrenim gören Türk öğrencilerin eğitim süreçlerine yönelik içsel ve dışsal **motivasyon** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu uyarlama çalışması, uluslararası alanda kullanılan geçerli bir araç Türk kültürüne ve eğitim sistemine kazandırmayı hedeflemiştir.

Eğitimciler ve araştırmacılar için bu ölçek, öğrencilerin öğrenmeye olan yatkınlıkları, öğrenme stratejilerini ve akademik başarıları etkileyen temel motivasyon faktörlerini belirlemede standart bir araç sağlamaktadır.

Yapı

Ölçek, eğitim psikolojisinin temel konularından biri olan eğitimel **motivasyon** yapısını ölçmektedir. Motivasyon, bireyin öğrenme aktivitesine bağlı, sürdürme ve tamamlama isteğini ifade eder. Uyarlama çalışmasında ölçeğin dört faktörlü bir yapı sergilediği tespit edilmiştir. Bu

faktörler, öğrencilerin akademik başarıya yönelik farklı motivasyon bileşenlerini kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal **geçerlik** çalışmaları kapsamında, toplanan verilerin faktör analizine uygunluğu incelenmiştir. Bu analizlerin ilk aşamasında, örneklem verilerinin uygunluğunu değerlendirmek için **KMO** değeri 0.85 olarak tespit edilmiştir. 0.85 değeri, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, değişkenler arasındaki korelasyonun yeterliliğini test eden **Bartlett's Test of Sphericity** (Küresellik Testi) değeri 2899.589 olarak bulunmuş ve bu değer 0.001 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Bu istatistiksel sonuçlar, ölçeğin yapısal geçerliliğinin güçlü kanıtları sunmakta ve toplanan verilerin çok boyutlu bir yapıyı analiz etmek için uygun olduğunu doğrulamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılık **güvenirlik** katsayısı, **Cronbach Alpha** değeri kullanılarak hesaplanmıştır. Ölçeğin geneli için elde edilen **Cronbach Alpha** katsayısı 0.84'tür. Bu değer, sosyal bilimler araştırmaları için kabul edilen sınırların oldukça üzerinde olup, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, ölçeği oluşturan dört faktörün her biri için ayrı ayrı iç tutarlılık katsayıları da belirlenmiştir:

Birinci faktör için **Cronbach Alpha**: 0.79

İkinci faktör için **Cronbach Alpha**: 0.78

Üçüncü faktör için **Cronbach Alpha**: 0.80

Dördüncü faktör için **Cronbach Alpha**: 0.78

Faktör düzeyindeki bu katsayılar da bireysel olarak güçlü bir iç tutarlılık sergilemekte ve ölçeğin alt boyutlarının da tutarlı ölçümler yaptığını göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla açılmaya çalışılan faktör analizi (AFA) kullanılmıştır. Analiz sonuçları, ölçeğin toplam 12 madde ile dört faktörlü bir yapıyı sergilediğini göstermektedir. Bu faktör yapısı, ilköğretim öğrencilerinin eğitimsel motivasyonunu oluşturan temel bileşenleri açıklamaktadır.

Faktör analizine hazırlık aşamasında hesaplanan **KMO** (0.85) ve anlamlı **Bartlett's Test of Sphericity** sonuçları, verilerin bu çok boyutlu yapıyı desteklediğini kanıtlamaktadır. Bu bulgular,

ölçeğin teorik yapısının Türk örnekleminde de korunduğunu göstermektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: İlköğretim Birinci Kademe Öğrencileri (Primary School First Stage Students)

Age Group: Genellikle 6-10 yaş arası (Typically 6-10 years old)

Population Details: İlköğretim birinci kademe öğrenim gören, eğitimel motivasyon düzeylerinin ölçülmesine ihtiyaç duyulan öğrenciler.

Test Methodology: Ölçek, toplam 12 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme, üçlü **Likert tipi** bir yapıdadır. Yanıt seçenekleri ve puanlama şu şekildedir: **Evet** (3 puan), **Fikrim Yok** (2 puan) ve **Hayır** (1 puan). Yüksek puanlar, yüksek eğitimel motivasyona işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim psikolojisi, akademik başarı, iç tutarlılık, **KMO**, faktör yapısı, **Cronbach Alpha**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Unknown)

Affiliation Email addresses: akara44@gmail.com

Correspondence Address: Bilinmiyor (Unknown)

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarlama çalışması 2008 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Ahmet Kara ile iletişim kurulması önerilmektedir. İletişim e-posta adresi: akara44@gmail.com. Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ilkogretim-birinci-kademe-egitimde-motivasyon-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kara, A . (2008). İlköğretim Birinci Kademe Eğitimde Motivasyon Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Ege Eğitim Dergisi*, 9 (2), 57-78. Makaleye Dergipark üzerinden erişim sağlanabilir: dergipark.gov.tr

İlköğretim Birinci Kademe Eğitimde Motivasyon Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak metinde sunulmamıştır. Ölçek toplam 12 maddeden oluşmaktadır. Maddelerin tamamına ve puanlama detaylarına erişim için kaynak yayına başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM